

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **W. F.**, zast. JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Praha 5 - Stodůlky, Symfonická 1496/9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2014, č. j. 5 Ad 2/2014 - 25,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2014, č. j. 5 Ad 2/2014 - 25, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalobce („stěžovatel“) se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 13. 1. 2014 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2013, č. j. MV-90940-10/VS-2012, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti prvostupňovému rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru sociálního zabezpečení, ze dne 30. 4. 2013, č. j. OSZ-74210-5/M-Mř-2013, ve věci přiznání jednorázového příspěvku dle nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem, ve znění nařízení vlády č. 51/2013 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 135/2009 Sb.“).

[2] V žalobě stěžovatel požádal o osvobození od soudního poplatku s odkazem na § 11 odst. 1 písm. l) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů („zákon o soudních poplatcích“), s tím, že ve věci jde o náhradu újmy způsobené nezákonným povoláním k pomocným technickým praporům (dále jen „PTP“), když zřízení a provozování PTP nemělo žádnou oporu v československém právním řádu.

[3] Protože městský soud konstatoval, že stěžovatel není od soudního poplatku osvobozen ze zákona, vyzval jej výzvou ze dne 5. 2. 2014 k úhradě soudního poplatku ve výši 3000 Kč do 7 dnů od doručení výzvy, a to s upozorněním, že ust. § 11 odst. 1 písm. l) zákona č. 549/1991 Sb. [vzhledem k novelizaci zákona o soudních poplatcích provedené zákonem č. 293/2013 Sb. mělo být správně odkázáno na ust. § 11 odst. 1 písm. m)], ani jiné zákonné ustanovení, které by odůvodňovalo osvobození od soudního poplatku, na věc nedopadá.

[4] V odpovědi na usnesení soudu obsahující výzvu k zaplacení soudního poplatku stěžovatel opětovně požádal o osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. m) zákona o soudních poplatcích a odkázal na rozhodnutí městského soudu ve věci vedené pod sp. zn. 9 Ad 3/2014, v němž v obsahově totožné věci žalobce od soudních poplatků osvobozen byl.

[5] Městský soud usnesením ze dne 23. 4. 2014, č. j. 5 Ad 2/2014 - 25, řízení podle ust. § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích zastavil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění uvedl, že výzva k úhradě soudního poplatku byla stěžovateli doručena dne 7. 2. 2014, avšak soudní poplatek nebyl ve stanovené lhůtě ani později uhrazen. Městský soud dále dovodil, že jednorázový příspěvek dle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. má charakter náhrady mzdy za dovolenou, na kterou by vznikl nárok, pokud by oprávněné osoby byly v řádném pracovním poměru (§ 1 odst. 1 nařízení vlády č. 135/2009 Sb.). Již z tohoto důvodu se podle městského soudu nejedná o náhradu škody nebo jiné újmy dle § 11 odst. 1 písm. m) zákona o soudních poplatcích. Aby se jednalo o náhradu škody nebo jiné újmy způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, muselo by být příslušným orgánem stvrzeno, že rozhodnutí, v jehož důsledku k újmě došlo, bylo nezákonné. Protože právní předpisy neumožňují pouhou deklaraci nezákonnosti rozhodnutí, muselo by být takové rozhodnutí zrušeno. Ani tato situace nenastala, stěžovatel nedoložil a ani netvrdil, že by rozhodnutí o jeho zařazení k PTP bylo pro nezákonnost zrušeno. Městský soud dále dospěl k závěru, že stěžovatel není osvobozen od soudních poplatků ani podle § 11 odst. 2 písm. k) zákona o soudních poplatcích, neboť nárok na poskytnutí jednorázového příspěvku podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. nelze považovat za nárok podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o mimosoudních rehabilitacích“), ačkoli z ustanovení § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. je zřejmá určitá souvislost se zákonem o mimosoudních rehabilitacích. Městský soud neshledal na danou věc ani možnost aplikace § 11 odst. 2 písm. j) zákona o soudních poplatcích, neboť nařízení vlády č. 135/2009 Sb. nárok stěžovatele na osvobození od soudních poplatků neupravuje.

II.

Z obsahu kasační stížnosti stěžovatele

[6] Usnesení městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů, které podřadil pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), c) a e) s. ř. s.

[7] Konkrétně stěžovatel uvedl, že rozhodování městského soudu ve věcech osvobození od soudních poplatků v případech týkajících se nároku na příspěvek podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. je rozporné, v některých případech osvobození přiznáváno je a v jiných nikoliv. Stěžovatel trvá na tom, že v případě uplatněného nároku jde o náhradu škody (náhrady nevyplacené mzdy za dovolenou) způsobené nezákonným povoláním do vojenského tábora nucené práce (nehledě na to, zda je takové povolání rozhodnutím nebo úředním postupem).

[8] Stěžovatel dále uvedl, že již v žalobě požádal o osvobození od soudních poplatků. O této žádosti jako takové nebylo rozhodnuto, ale stěžovatel byl 5. 2. 2014 vyzván k zaplacení soudního poplatku. Usnesení neobsahuje žádné odůvodnění, jen v poučení je stručná zmínka o tom, že na věc „nedopadá § 11 odst. 1 písm. l) zákona č. 549/1991 Sb. [...] ani jiné zákonné ustanovení, které

pokračování

by odůvodňovalo osvobození od soudního poplatku“. O žádosti o osvobození od soudních poplatků ze dne 23. 2. 2014 nebylo rozhodnuto taktéž. Místo toho bylo napadeným usnesením ze dne 23. 4. 2014 řízení zastaveno.

[9] Stěžovatel pokládá uvedený postup za zmatečný. Městský soud měl nejprve samostatně rozhodnout o osvobození či neosvobození od soudního poplatku a teprve po nabytí právní moci rozhodnout o zastavení řízení nebo vydat rozsudek ve věci samé. Jestliže na žádost o osvobození od soudních poplatků reagoval soud zastavením řízení, jde o zmatečnost a zároveň nezákonnost takového rozhodnutí.

[10] V replice k vyjádření žalovaného stěžovatel setrval na názoru, že je od soudních poplatků osvobozen, přičemž je mu lhostejné, jakým konkrétním ustanovením to soud zdůvodní, neboť jde o náhradu škody způsobené státem (náhradu nevyplacené mzdy za dovolenou) způsobené nezákonným povoláním do vojenského tábora nucené práce. Žalovaný přehlíží, že jiným žalobcům ve shodném právním postavení a totožnou žalobou soud osvobození přiznal, jde tedy o diskriminační přístup ke stěžovateli. Poukázal také na výzvu městského soudu ze dne 27. 1. 2014 ve věci vedené pod sp. zn. 8 Ad 2/2014, v níž bylo žalobci sděleno, že je v obdobném soudním řízení od soudních poplatků ze zákona podle § 11 odst. 2 písm. k) zákona o soudních poplatcích osvobozen. Stěžovatel závěrem zdůraznil, že ve věci jde o nápravu křivd způsobených minulým režimem, je proto možná i aplikace nálezů Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 187/2000, ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/2003 a ze dne 6. 12. 2005, sp. zn. I. ÚS 565/2003.

[11] Stěžovatel z výše uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

III.

Shrnutí vyjádření žalovaného

[12] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že se ztotožňuje se závěry městského soudu. Podle ust. § 11 odst. 1 písm. m) zákona o soudních poplatcích se od soudního poplatku osvobozují „*řízení ve věcech náhrady škody nebo jiné újmy způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě, trestu nebo ochranném opatření nebo nesprávným úředním postupem.*“

[13] Jednorázový příspěvek podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. má charakter náhrady mzdy za dovolenou, na kterou by vznikl nárok, pokud by oprávněné osoby byly v řádném pracovním poměru. Z tohoto důvodu se tedy nemůže jednat o náhradu škody nebo jiné újmy dle citovaného ustanovení. Nejde ani o náhradu škody či jiné újmy způsobené nesprávným úředním postupem nebo nezákonným rozhodnutím.

[14] Stěžovatel přes stanovisko městského soudu soudní poplatek ve stanovené lhůtě ani později neuhradil. Soud tak byl nucen v souladu s ustanovením § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení zastavit. Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] Stěžovatel se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozhodnutí městského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost projednatelnou, neboť podle jeho konstantní judikatury „v řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského, resp. krajského soudu, o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému a ve svém důsledku by popíralo smysl samotného řízení. Tato okolnost proto sama o sobě nemůže bránit projednání věci a vydání meritorního rozhodnutí.“ (rozsudek ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 - 77, rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz).

[17] Vzhledem k tomu, že stěžovatel podřadil důvod podání kasační stížnosti pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), c) a e) s. ř. s., považuje zdejší soud za nezbytné nejdříve konstatovat, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v případě podání kasační stížnosti směřující proti usnesení krajských soudů o odmítnutí návrhu či zastavení řízení přichází v úvahu toliko důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2009, č. j. 4 Aps 1/2009 - 52). Je tomu tak v daném případě z toho důvodu, že v případě přezkumu usnesení, kterým bylo řízení zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku, je Nejvyšší správní soud oprávněn posuzovat pouze to, zda krajský soud postupoval správně, když řízení pro nezaplacení soudního poplatku zastavil (k tomu srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65).

[18] V nyní projednávané věci sice stěžovatel nesprávně označil za důvody kasační stížnosti také důvody dle ust. § 103 odst. 1 písm. a), c) s. ř. s., obsahově nicméně své námitky směřuje proti argumentaci vedoucí k zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Proto lze jím uváděný důvod podřadit pod důvod dle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který ostatně také jako důvod kasační stížnosti stěžovatel označil. S ohledem na uvedené tedy nic nebrání tomu, aby zdejší soud kasační stížnost stěžovatele projednal.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatňoval stěžovatel ve svém podání. Dospěl k závěru, že jeho kasační stížnost je důvodná.

[20] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[21] Výše uvedené ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. upravuje tzv. *individuální osvobození* od soudních poplatků, které odůvodňují poměry účastníka, který o osvobození žádá. Osvobození podle § 36 odst. 3 s. ř. s. lze účastníkovi přiznat pouze k jeho žádosti, o které je soud povinen rozhodnout. Individuální osvobození je nutné odlišovat od osvobození od soudních poplatků, které účastníkům řízení přiznává např. zákon o soudních poplatcích, popř. zvláštní zákon, přičemž ustanovení § 11 zákona o soudních poplatcích rozděluje *osvobození od poplatků* na *věcné* v odstavci 1 a na *osobní* v odstavci 2.

[22] V nyní projednávané věci stěžovatel v žalobě ani v podání datovaném dnem 23. 2. 2014 nežádal o individuální osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s., o kterém by musel městský soud samostatně rozhodovat, nýbrž „pouze“ poukazoval na to, že je podle § 11 odst. 1 písm. m) zákona o soudních poplatcích od soudního poplatku *ex lege* věcně osvobozen. O takové „žádosti“ ovšem soud nerozhoduje, pouze z úřední povinnosti (tj. i bez žádosti) uváží, zda dané řízení je *ex lege* věcně nebo osobně od soudního poplatku osvobozeno či nikoli, aniž by byl v tomto směru jakkoli vázán případně projeveným názorem účastníka. V závislosti na výsledku tohoto posouzení soud [dovodí-li, že účastník (řízení) od soudních poplatků osvobozen není] účastníka vyzve k zaplacení soudního poplatku, anebo bez této výzvy (dospěje-li k závěru, že účastník (řízení) je od soudního poplatku *ex lege* osvobozen) bez dalšího v řízení pokračuje.

pokračování

[23] V souladu s výše uvedeným postupoval v nyní posuzované věci i městský soud, námitka stěžovatele spočívající ve „zmatečnosti“ postupu městského soudu proto důvodná není. Stěžovatel nerozlišuje mezi osvobozením od soudních poplatků k žádosti účastníka řízení podle § 36 odst. 3 s. ř. s., o které je nepochybně soud povinen rozhodnout samostatným usnesením, a věcným nebo osobním osvobozením *ex lege* podle § 11 zákona o soudních poplatcích (popř. podle zvláštního zákona).

[24] Pro posouzení zákonnosti napadeného usnesení městského soudu je tedy rozhodnou otázkou, zda řízení o jednorázovém příspěvku podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. je věcně osvobozeno od soudních poplatků.

[25] Předmětem posouzení, zda účastník (řízení) je osvobozen od soudních poplatků, není hodnocení věci samé, ale pouze to, zda jde zejména o některý z případů uvedených v § 11 zákona o soudních poplatcích. Proto se i nyní projednávanou věcí Nejvyšší správní soud zabýval jen z tohoto hlediska a jeho závěry se nijak netýkají posouzení merita věci, tj. důvodnosti žaloby. Stěžovateli lze přitom přisvědčit v tom, že nelze akceptovat rozdílnou praxi městského soudu (resp. jeho různých senátů) při posouzení, zda řízení, jejichž předmětem je nárok na jednorázový příspěvek podle § 1 nařízení vlády č. 135/2009 Sb., jsou či nejsou od soudních poplatků osvobozena.

[26] Podle § 1 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. státní občané České republiky, kterým byl přiznán nárok na odškodnění podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, a dále státní občané České republiky, kterým byl přiznán nárok na odškodnění za nezákonné zbavení osobní svobody v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989 podle jiných právních předpisů, mají nárok na poskytnutí jednorázového příspěvku jako náhrady mzdy za dovolenou, na kterou by jim vznikl nárok, pokud by byli v řádném pracovním poměru (dále jen „příspěvek“).

[27] Podle § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. nárok na poskytnutí příspěvku mají rovněž státní občané České republiky, kteří byli zařazeni do silničních praporů ženijního vojska, pomocných technických praporů a vojenských báňských oddílů (dále jen „vojenský tábor nucených prací“), uvedení v § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., pokud jim byl za zařazení ve vojenském táboře nucených prací přiznán zvláštní příspěvek k důchodu nebo nárok na odškodnění podle jiného právního předpisu vydaného k provedení § 8 odst. 1 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, ve znění zákona č. 220/2011 Sb.

[28] Stěžovatel předmětem řízení učinil nárok na jednorázový příspěvek podle § 1 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. Jde o jeden z právních předpisů reagujících na křivdy způsobené komunistickým režimem, jejichž účelem je zmírnění těchto křivd (satisfakce) alespoň určitou peněžitou náhradou (tj. jednorázovým příspěvkem). Tento účel plyne především z § 4 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, ve znění zákona č. 220/2011 Sb. (dále jen „zákon o protiprávnosti komunistického režimu“), podle kterého každý, kdo byl komunistickým režimem nespravedlivě postižen a perzekuován a nepodílel se na skutečnostech uvedených v § 1 odst. 1 tohoto zákona, si zaslouží účast a morální zadostiučinění. Na základě § 8 zákona o protiprávnosti komunistického režimu, který stanovil, že vláda je zmocněna, aby nařízením napravila některé křivdy spáchané na odpůrcích komunistického režimu a na osobách, které byly postiženy jeho perzekucemi, v oblasti sociální, zdravotní a finanční, bylo ostatně nařízení vlády č. 135/2009 Sb. vydáno.

[29] Skutečnost, že jde i v případě jednorázového příspěvku podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. o jednu z forem zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem, je zjevná již z § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 135/2009 Sb., podle kterého příspěvek představuje náhradu mzdy za dovolenou, na kterou by dotčeným občanům České republiky vznikl nárok, pokud by byli

v řádném pracovním poměru. Jinými slovy řečeno jde tedy o náhradu (satisfakci) majetkové újmy (škody), která dotčeným občanům vznikla v důsledku toho, že nebyli v řádném pracovním poměru, a proto jim nevznikl nárok na náhradu mzdy za dovolenou. Příspěvek tedy není náhradou mzdy za dovolenou v pracovněprávním smyslu, ale určitou peněžitou náhradou za majetkovou újmu spočívající v tom, že (protiprávně) nárok na náhradu této mzdy dotčeným občanům nevznikl. Názor, že v případě tohoto příspěvku jde o náhradu mzdy za dovolenou, je mylný, neboť nemůže existovat nárok (v tomto případě náhrada mzdy), který nevznikl, což § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. zdůrazňuje.

[30] Z hlediska posouzení splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků je dále ve vztahu k projednávané věci podstatné, že podle § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. mají nárok na poskytnutí příspěvku rovněž státní občané České republiky, kteří byli zařazeni do vojenského tábora nucených prací, vedení v § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., pokud jim byl za zařazení ve vojenském táboře nucených prací přiznán zvláštní příspěvek k důchodu nebo nárok na odškodnění podle jiného právního předpisu vydaného k provedení § 8 odst. 1 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, ve znění zákona č. 220/2011 Sb.

[31] Podle § 11 odst. 2 písm. k) zákona o soudních poplatcích se od poplatku osvobozuje navrhovatel, který uplatňuje nároky podle zákona o mimosoudních rehabilitacích.

[32] Jestliže nárok na jednorázový příspěvek může důvodně uplatnit pouze osoba, jejíž postavení mj. vyplývá ze zákona o mimosoudních rehabilitacích, není rozumného objektivního důvodu, pro který by na ni z hlediska osvobození od soudních poplatků při uplatnění předmětného nároku mělo být pohlíženo jinak, než na osobu, která uplatňuje nároky, plynoucí přímo ze zákona o mimosoudních rehabilitacích. V obou případech jde materiálně svou povahou o nároky shodné, tj. zmírnění následků některých majetkových a jiných křivd, nařízení vlády č. 135/2009 Sb. vydané na základě § 8 odst. 1 zákona o protiprávnosti komunistického režimu s jasným odkazem na úpravu provedenou zákonem o mimosoudních rehabilitacích tyto nároky rozšiřuje. V této souvislosti lze i ve vztahu k aplikaci osobního osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. k) zákona o soudních poplatcích přiměřeně odkázat také na v žalobě stěžovatelem zmiňovaný náleze Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 187/2000: „*Záměrem rehabilitace nelze bránit pozitivněprávním dogmatismem při výkladu právních norem. Rehabilitační předpisy je zapotřebí s ohledem na jejich smysl a účel interpretovat extenzivně ve prospěch postižených osob.*“ Nález Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/2003, potom uvádí: „*Jak již Ústavní soud několikrát vyslovil, účel a smysl právních předpisů není možné hledat pouze ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy také přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Lze říci, že tyto zásady platí tím spíše v řízeních, ve kterých dochází k aplikaci zákonů, kterými se demokratický právní stát snaží reagovat na křivdy vzniklé za minulého nedemokratického režimu, jenž byl zákonem č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu označen za zločinný, nelegitimní a zavrženíhodný.*“

[33] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že rovněž ve věcech, které se týkají nároků podle § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 135/2009 Sb. je navrhovatel (žalobce) *ex lege* podle § 11 odst. 2 písm. k) zákona o soudních poplatcích osvobozen.

[34] *Obiter dictum* lze dodat, že navrhovatelé, kteří uplatňují nároky podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudní rehabilitaci“), jsou od soudního poplatku osvobozeni podle § 11 odst. 2 písm. j) zákona o soudních poplatcích, neboť jejich nárok na osvobození zakotvuje § 28 zákona o soudní rehabilitaci.

[35] Nejvyšší správní soud proto usnesení městského soudu podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

V.

Závěr a náklady řízení

[36] Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož je o kasační stížnosti rozhodováno zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[37] Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (zde městský soud) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

[38] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bude rozhodnuto v rozhodnutí, jímž bude řízení skončeno (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 26. června 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu